

uitspraak

RECHTBANK 's-HERTOGENBOSCH

Sector bestuursrecht

Zaaknummers: AWB 12/2572, 12/3493, 12/3495, 12/3491, 12/3489 en 12/3492.

Uitspraak van de enkelvoudige kamer van 17 december 2012 in de zaken tussen

1. A. [REDACTED], te [REDACTED] ([REDACTED]),
2. R. [REDACTED], te [REDACTED] ([REDACTED]),
3. M. [REDACTED], te [REDACTED] ([REDACTED]),
(gemachtigde mr. G. [REDACTED]),

4. K. [REDACTED], te [REDACTED] ([REDACTED]),
5. R. [REDACTED], te [REDACTED] ([REDACTED]),
6. M. [REDACTED], te [REDACTED] ([REDACTED]),
(gemachtigde mr. S. [REDACTED])
hierna: eisers,

en

het bestuur van de raad voor rechtsbijstand te Utrecht,
verweerder,
(gemachtigde: mr. R.B. van Dijken).

Procesverloop

Bij besluiten van respectievelijk 5 april 2012, 8 juni 2012, 7 juni 2012, 8 juni 2012, 18 juni 2012 en 20 juni 2012 heeft verweerder de aanvragen van eisers om een toevoeging afgewezen op grond van de overweging dat voor het maken van bezwaar bij de Belastingdienst niet wordt toegevoegd als het bezwaar uitsluitend betrekking heeft op een geschil van feitelijke of rekenkundige aard terwijl geen sprake is van bijzondere omstandigheden.

De door eisers tegen deze besluiten ingediende bezwaarschriften zijn door verweerder bij besluiten van 5 juli 2012, respectievelijk 18 september 2012 (de besluiten op bezwaar), ongegrond verklaard.

Tegen de besluiten op bezwaar hebben eisers beroep ingesteld.

Op 7 november 2012 hebben eisers tevens de voorzieningenrechter van de rechtbank verzocht om voorlopige voorzieningen te treffen.

De (bodem)zaken zijn behandeld op de zitting van 10 december 2012, waar eisers zijn vertegenwoordigd door mr. [REDACTED]. Verweerder is verschenen bij zijn gemachtigde.

Overwegingen

1. De rechtbank neemt de volgende, door partijen niet betwiste, feiten als vaststaand aan.
2. Uit strafrechtelijk onderzoek van de politie is naar voren gekomen dat eisers een hennepkwekerij zouden hebben geëxploiteerd waaruit zij inkomsten zouden hebben gehad. Eisers zijn door de belastingdienst in kennis gesteld van het voornemen hen een navorderingsaanslag (in AWB 12/2572) dan wel voorlopige aanslagen en boetes (van 50%) op te leggen. De aanslagen variëren van ruim €10.000,00 tot bijna €73.000,00. In het strafrechtelijke traject zijn tevens ontnemingprocedures gevolgd; door de rechtbank Roermond zijn eisers veroordeeld tot ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel. De aanslagen zijn gebaseerd op het door het bureau ontneming openbaar ministerie (BOOM) becijferde, vermeend wederrechtelijk verkregen, voordeel uit de hennepkwekerij. Eisers betwisten de berekeningen van de hoogte van het wederrechtelijk verkregen voordeel alsmede de opgelegde boetes. Zij wensen zienswijzen in te dienen tegen de voornemens van de Belastingdienst om aanslagen en boetes op te leggen.
3. Eisers hebben tevens een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend; volgens eisers kan met het indienen van een gemotiveerde en met bescheiden onderbouwde reactie van een rechtshulpverlener de belastingdienst bewogen worden om van het voornemen om tot oplegging van de aanslagen af te zien, dan wel deze te matigen. De gemachtigden van eisers gaan - zonder dat duidelijkheid is over de betaling van de kosten van rechtsbijstand - geen verdere rechtsbijstand verlenen, zodat eisers bij het reageren op de voornemens verstoken zullen blijven van rechtsbijstand. Uit de stukken blijkt dat de Belastingdienst al twee uitstel heeft verleend; in januari moet een reactie binnen zijn, vandaar het gestelde spoedeisend belang bij het verkrijgen van een toevoeging.
4. Ter zitting hebben eisers hun verzoeken om voorlopige voorziening ingetrokken.
5. Verweerder baseert de afwijzing van het verlenen van toevoegingen op artikel 28, eerste lid, aanhef en onder c van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) juncto artikel 8, eerste lid, aanhef en onder e van het Besluit rechtsbijstand- en toevoegcriteria (Brt). Er is sprake van eenvoudige voornemens in belastingzaken, waarbij het geschil van feitelijk en/of rekenkundige aard is. In dit vroege stadium waarin het geschil zich bevindt moet het behartigen van hun belangen aan eisers zelf worden overgelaten.
6. Eisers hebben -kortweg- aangevoerd dat er bepaald geen sprake is van geschilpunten die eenvoudig van aard genoemd kunnen worden. Zo is het verlenen van kwalitatief goede rechtsbijstand in fiscaalrechtelijke hennepprocedures niet mogelijk zonder bekend te zijn met de inhoud van het rapport "Wederrechtelijk verkregen voordeel hennepkwekerij bij binnenteelt onder kunstlicht" van het BOOM. Gelet hierop vraagt de procedure tegen verweerder om het voeren van een inhoudelijk juridisch verweer, waarbij geldt dat het vonnis van de strafrechter te Roermond onherroepelijk is, dit terwijl de belastingrechter niet gebonden is aan de uitspraak van de strafrechter, zie bijv. LJN: BV9199. Eisers wijzen ook op het verschil tussen het door de rechtbank Roermond vastgestelde bedrag tot ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel en de vordering van de belastingdienst. Een tweede inhoudelijk punt is de samenloop van de strafrechtelijk en bestuursrechtelijke procedure. In de bestuursrechtelijke zaak is sprake van ingewikkelde fiscale leerstukken, die juridische bijstand, ook al in de fase waarin deze is gevraagd, noodzakelijk maken.

7. Ingevolge artikel 12, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wrb wordt rechtsbijstand niet verleend indien het een belang betreft waarvan de behartiging redelijkerwijs aan de aanvrager zelf kan worden overgelaten, zo nodig met bijstand van een andere persoon of instelling van wie onderscheidenlijk waarvan de werkzaamheden niet vallen binnen de werkingssfeer van deze wet.

Ingevolge het derde lid kunnen bij Algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld omtrent de overeenkomstig het tweede lid in acht te nemen criteria.

8. Ingevolge artikel 28, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wrb kan het bestuur de toevoeging weigeren indien de aanvraag een rechtsprobleem betreft dat naar het oordeel van het bestuur eenvoudig afgehandeld kan worden.

9. Ingevolge artikel 8, eerste lid, aanhef en onder e, van het Brt wordt geen toevoeging verleend indien de rechtsbijstand uitsluitend is verzocht voor het indienen van een bezwaarschrift in een belastingzaak, indien het bezwaar uitsluitend betrekking heeft op een geschil van feitelijke of rekenkundige aard.
Ingevolge het tweede lid kan in afwijking van het eerste lid een toevoeging worden verleend, indien de bijzondere feitelijke of juridische ingewikkeldheid van het geval dat vereist.

10. De rechtbank overweegt dat de geschillen, in de stand waarin zij zich op het moment van aanvraag en het nemen van de bestreden besluiten bevonden, hoofdzakelijk van feitelijke aard genoemd kunnen worden. De onderliggende zaken bevonden zich bij de belastingdienst nog in de fase vóór het nemen van concrete besluiten. De vraag die dient te worden beantwoord is of, en zo ja hoeveel inkomsten eisers uit de ontdekte hennepkwekerij hebben genoten. Niet valt in te zien waarom eisers niet zelf hun (eerste) reactie naar voren zouden kunnen brengen. Dat er beleid is ontwikkeld in de vorm van de regeling DGB2001/602M over de samenloop van belastingheffing en strafrechtelijke ontneming, hetgeen in de jurisprudentie nog niet volledig is uitgekristalliseerd, maakt dit niet anders.
Met verweerder is de rechtbank van oordeel dat eisers zelfstandig, eventueel met behulp van derden anders dan een rechtsbijstandverlener, hun zienswijzen over de voornemens kenbaar konden maken bij de belastingdienst. Zoals de rechtbank al vaker heeft overwogen, kunnen eisers daarbij volstaan met een feitelijke weergave van de gebeurtenissen, onder overlegging van de relevante stukken. Specifieke juridische kennis is daarbij niet noodzakelijk.

11. Nu de rechtbank van oordeel is dat er geen sprake is van bijzondere feitelijke of juridische ingewikkeldheid, komt zij tot de slotsom dat de gevraagde toevoegingen terecht zijn geweigerd, zodat de bestreden besluiten stand houden.

12. Er bestaat daarom geen aanleiding voor het uitspreken van proceskostenveroordelingen of om te bepalen dat verweerder aan eisers de door hen betaalde griffierechten dient te vergoeden.

Beslist wordt als volgt.

Beslissing

De rechtbank,

- verklaart de beroepen ongegrond;

Aldus gedaan door mr. J.D. Streefkerk als voorzieningenrechter in tegenwoordigheid van mr. A.F. Hooghuis als griffier en in het openbaar uitgesproken op 17 december 2012.

VOOR KOPIE KONFORM
De griffier van
de Rechtbank
sector bestuursrecht
te 's-Hertogenbosch

Partijen kunnen tegen deze uitspraak binnen zes weken na de datum van verzending van deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag.

Afschriften verzonden:

18 DEC. 2012